

Med Valerijevim govorom so posamezni očetje vplivali na oba Bruta, naj bi umaknila svoj ugovor in tako omogočila, da bi prišel predlog na glasovanje. Prepričevali so ju o brezuspešnosti odpora, češ, da prej ne bo miru, dokler ne bodo ukinili zakona in je potem-takem bolje, omogočiti ob tej priliki sklepanje, kot si naprtiti sovrašтво ljudstva brez nujne potrebe.

Ali je izdal kolegov govor ali prigovarjanja ali račun s prihodnostjo — Bruta sta preklicala ugovor, češ, ko je že tako razburjenje, ne marata zavlačevati sklepanja, kar bi napravilo še hujšo kri.

Pri večini senatorjev je njuna izjava vzbudila zadovoljstvo in ko je konzul stavil Valerijev predlog na glasovanje, je bil sprejet.

Množica je zmagoslavno zapuščala Capitolium in še posebej so bili veseli člani Tovarištva Duha zemlje, ki so isti večer napolnili oba atrija pri Atinijih in slavili po svoje boga, ki je pomogel svobodi ženske do zmage . . . Če bi jih videl strogi Katon, bi onemel in obupal nad rimskim narodom. (Dalje prihodnjič.)

Ferdo Kozak: Možje

Na obalah življenja vas zrem — obrazov brezgibnih, oči kot zastrtih,
na obalah stojite in na prsih vam spe roke,
možje, možje!

Na vodah počivajo ladje, z rilci strmeče v daljine,
in prapori kličejo v vetru, nestrpni, kot čreda mladih konj,
da, ladje in prapori — stolpi z visokimi okni,
stolpi z žejnimi očmi,
vsi vaši bratje, vaše sanje, možje!

Na obalah življenja vas zrem
in vam svojo radost razgrinjam v pozdrav!
Radost, ker ljubim zamišljen pogled — molčečo stražo pred dvori
obraz, ki jih temni studenci srca pojé [spomina —
in blesk vaših spečih moči,
ki na loku volje še neizstreljene drhté,
možje, možje!

Naša srca so morja — brez dna in brez konca,
naša srca so dandanašnji dan —
posode noči so in dneva
in dom, kjer razodeva nebo se v obličju zemlje.
Možje, možje!
Z obale na ladje se boči most — naša tiha, ponosna sladkost,
kajti slast je, nositi svet na lastnih rokah,

o, slast je, biti ves usodi svoji izdan
in boriti se za podobo brez dna krog sebe, za vsako kapljo žive vode
in za pest, ki je pogumna dovolj, da kaznuje lastno srce.
Možje, možje!

Na ladje! Kdo ve, kam — na živo, neizmerno morje!
Čudežne žene nas čakajo morda na daljnih, slučajno odkritih
ljubezen, slava mordá, morda vera —, [otokih —
čudežne žene, ki s toplo roko nam plamene oči pogase.
Morda nam v dneh izgubljenih spevi pošastnih senc
izvabijo tožen smehljaj obupa, praznote in njenih sestra,
ali pa bomo s črnimi kopji nevere in dvoma
pribiti na jambore jadrali skozi brezmejne noči.
Kdo ve! Na ladje! Ostane boj
in za boj, za življenje so nam ustvarjene roke,
možje, možje!

Ferdo Kozak: V črni noči

Skrivnostno lice — žena mojih vročih sanj,
ki žejna duša križem svet te išče,
ti svetla luč iz krajev slutenj, iluzij,
za tebe prosim, da ostaneš, kar si mi.

Ostani sen, ker glej, ljubezen moja
jetnik uporen je srca prepadov,
vihar, v globinah carujoč,
ki temna strast mu je vsakdanja reja.
Kot sprožen plaz njegova je oblast,
ko dvigne slast mu vriskajoča krila:
iz vročega osrčja zemlje izruvana sila,
pijana sama sebe, svojega gospodstva.
Ljubezen moja je le demon boja,
teman in sam, v neznanost prapor vihrajoč,
in sled za njim so rane le in bol;
ljubezen moja — plamen brez svetlobe,
brez tople zarje — le sežigajoč.

Zato — ostani sen! Ohrani plašč svetosti,
ki ti ga stkala moja plaha je mladost;
kot mladi mesec, plemenit in zlat,
razliva v noč srca dobrotni mir mi in udanost in modrost,
ki s toplo nežnostjo k pokoju vodi divje želje,
med cvetje, vzknilo davno že,
ko ga ogreval je še materin obraz.